

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vsej za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 31. — STEV. 31.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 6, 1930. — ČETRTEK, 6. FEBRUARJA 1930.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

ATENTAT NA MEHIŠKEGA PREDSEDNIKA RUBIA

ATENTATOR JE PRISTAŠ VASCONCELOSA, KI JE PRI ZADNJIH VOLITVAH PROPADEL

Krogla je ranila Rubia na bradi, toda rana ni nevarna. — Predsednikova žena in njegov adjutant sta poškodovana. — Nad petdeset tisoč oseb je prisostvovalo inavguraciji. — Po atentatu je bila uvedena stroga cenzura.

MEXICO CITY, Mehika, 5. februarja. — Par ur zatem, ko je bil zaprisežen Ortiz Rubio kot novi predsednik Mehike, je bil vprizorjen nanj atentat.

Krogla ga je ranila na bradi.

Predsednika so takoj odvedli v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da rana ni smrtnonevarna.

Vsega skupaj je bilo oddanih na predsednikov avtomobil šest strelov.

Krogla je oprasnila tudi predsednikovo ženo in njegovo nečakinjo Chelio Ortega. Zdrobljeno steklo je precej poškodovalo njegovega adjutanta in šeferja.

Policisti so takoj planili na atentatorja ter ga odvedli v narodno palačo.

Izjavil je, da se piše Daniel Flores in da je star 22 let.

Povedal je tudi, da je pristaš Jose-a Vasconcelosa, ki je pri zadnjih volitvah kandidiral proti Rubiu, ter je bil z veliko večino poražen.

Nadalje je dognala policija, da so nameravali zatočniki usmrtiti Rubia, Gila in druge voditelje vladne stranke ter se v splošni zmedi polastiti vlade.

Navzlic silnemu razburjenju, ki je sledilo atentatu, je vladal zvečer v mestu popoln mir. Uvedena je bila stroga cenzura.

Atentat se je završil dve uri po prisegi novega predsednika. Tozadovna ceremonija se je vršila v narodni palači. Atentator je bil skrit za nekim stebrom. Streli so padli, ko je silna ljudska množica nazdravljal nova predsedniku.

Ranjenega predsednika so najprej odvedli v njegovo stanovanje, potem pa v bolnišnico Rdečega Kriza, kjer so zdravniki ugotovili, da mu je krogla prebila brado in da tiči v ustih.

Mali predsednikovi hčerki, ki je sedela v ozadju avtomobila, se ni nič zgodilo.

Pri atentatorju so našli zlatnik za 50 pezov (\$25) in podobo Matere Božje iz Guadelupa, sicer pa ni imel pri sebi nobenih listin.

Zaslišala sta ga novi vojni tajnik in načelnik zveznega okraja. Sprva ni hotel govoriti, pozneje je pa vse priznal.

Inavguracije v Narodnem štadiju se je udeležilo nad petdeset tisoč oseb. Rubio je v svojem govoru izjavil, da bo njegova administracija konstruktivna ter da bo treba še dosti dela za uspešen razvoj mehiške republike.

STROGE ODREDBE

PROTI PIJANCEM

ALBANY, N. J., 5. februarja. — Poslanska zbornica je pricela raziskljati o predlogi, katero je sprejet že senat in koje namen je pogradi s cest najbolj nevarne avtomobile. Odredba, katero je zagovarjal senator Fearon iz Syracuse, določa stalno preklicanje licenc ljudi, ki so bili najmanj dvakrat spoznani krimiv, da so vozili avtomobile v pijanem stanju.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PTIČI NEDOSTOPNI

ZA JETIKO

PARIZ, Francija, 5. februarja. — Dr. Auclair je zapazil, da so ptiči popolnoma nedostopni zoper človeško jetiki. Na temelju tega je pričel preiskavati ter našel v žlezi ptic snov, ki bo nudila popolno varstvo napram jetiki. Serum, katerega je dobil iz te tvarine, je vbrizgal kuncem in drugim živalim, ki sobolehalo že poprej na jetiki. Ni še preiskoval tega serumu na ljudeh, a pravi, da se bo kmalu lotil te naloge.

ŠTRAJK KROJAČEV V NEW YORKU

Uradniki unije upajo, da bo stavka že tekom desetih dni uspešno zaključena. — Posredovanje governerja Roosevelt.

Predsednik unije izdelovalcev zenskih oblik v New Yorku, Benjamin Schlesinger, je rekel, da bo stavka, katero je sklical v torek, končana s popolno zmago International Ladies Garment Workers Union.

To svoje poročilo je podal, prečno so ga brzjavno informirali, da je governer Franklin Roosevelt poskal k sebi zastopnike unije in določal, da žej razpravlja o polzaju. Pri tej prilici bodo skušali dosegči sporazum.

Ako bo stavka dobljena, bo dobila unija deset do petnajst tisoč novih unijskih članov, odpravljenih do 1500 "znojnic" in ustnogovljena bo nepristranska komisija, ki bo uravnavala delavske spore v industriji in drugih koncesijah unije.

Ko je bila stavka proglašena, je imela unija le devetnajst tisoč članov, dočim je v tej industriji zapošljenih petnajstideset tisoč oseb.

Včeraj zjutraj so objavili unijski voditelji, da se je nadaljnih šest tisoč delavcev pridružilo uniji in stavki.

Voditelji so si enajst let zmanjšali, da dobe monopol v tej stroki. Kot vse kaže, se jim bo zdaj posrečilo.

STIMSON IN TAFT

LONDON, Anglija, 5. februarja. Polkovnik Henry Stimson, načelnik ameriške delegacije na londonski mornariški konferenci, je rekel, da mu je žal, da je bil William Taft prisiljen radi bolezni resignirati kot vrhovni sodnik.

Zavskakega Amerikanca je bila njegova kariera inšpiracija in vsi oni, ki so ga osebno poznali, so zeli nanj z največjo ljubezno, — je rekel.

POSVETOVANJA GLEDE SUŠE IN MOKROTE

Suhaci se bodo poslužili nove taktike ko se bodo vršila zaslivanja glede mokraških predlogov.

WASHINGTON, D. C., 5. februar. — Prihodnji teden bodo nastopili pred zbornicnim judicijarnim komitejem trgovci, zdravniki, znanstveniki in letniški uradniki, ne pa znani in izraziti mokrači, kot se je sprva določeno.

To načrt so odobrili danes mokraški voditelji v zbornici v namestu, da napravijo iz zaslivanja resno vzgojno kampanjo. Dosedaj so namreč pri takih prilikah navajali le stare, pogrete dokaze, katerih se je javnost v zadnjih desetih letih že navečitala.

Pred komitejem ne bodo naprimer pričali Alfred E. Smith, dr. Nicholas Murray Butler, predsednik Columbia, vseučilišča, in drugi ugledni mokrači.

Mokraški voditelji so namreč izprevideli, da ne bo mogoče uveljaviti predloga, glede preklica osem-najstega amendmenta.

Namen mokračev je, prepričati narod, da se je prohodnica v dosegu določki popolnoma izjavilova.

V imenu mokračev bodo podali najzanimivejše izjavljoni državljanini, ki so izpremenili svoje nazore glede prohibicije, odkar je postalopravomočna.

Posredno zanimiva bodo pričevanja onih, ki so glasovali za osem-najstni amendment, dočim se sedaj zavzemajo za modifikacijo oziroma prekljike suhaške postave.

VELIK SUHAŠKI POGON

OROFINO, Idaho, 5. februarja. — Tretji večji suhaški pogon v zadnjih par mesecih je bil zaključen danes, ko so pričeli ovaduhu poročati suhaškemu glavnemu stanu izvide svojega umazanega dela. Trinajstideset ceb je bilo aretriranih na temelju obdolžb, da prodajajo in imajo pijačo ali pripravo za izdelevanje pijač.

NAŠILNA POLICIJA

Tekom zadnjih komunističnih demonstracij v New Yorku je policija strahovito pretepla Roberta Minorja, urednika komunističnega glasila "Daily Worker". Na sliki ga vidite, ko ga je pobral s tal njegov prijatelj.

KAKŠNO NAJ BO ANGLEŠKO BRODOVJE?

Ko je angleški ministrski predsednik sklical mornariško konferenco, je rizikal svoje predsedništvo.

LONDON, Anglija, 5. februarja. — Veden bolj jasno postaja, da je ministrski predsednik MacDonald postavil svojo politično karijero na tehtnico, ko je sklical mornariško razročitveno konferenco ter se zavezal za mornariško enakost Anglije in Združenih držav.

"Quarterly Review" je objavila članek, v katerem je rečeno, da je Anglija sama sebi škodovala, če bo podpisala tak dogovor, o kakršnem sedaj razmišljajo. Članek pravi, da bi moral angleški ministrski predsednik vztrajati pri petih glavnih ciljih:

mornarica ne sme biti odvisna od zunanjih omoščajev;

Anglia mora imeti tako močno mornarico kot jo imata dve drugi velesili skupaj;

program glede križark in rušilcev ne sme biti ustavljen;

Singapur je treba tako utrditi kot je utrijen Gibraltar ter ohraniti vse mornariške postojanke;

strego se je treba vzdržati vseh dogovorov, ki se tičejo prostosti morja.

Nadalje pravi članek, da so vse ameriške zahteve brez podlage in pretirane.

Fakcija, ki zastopa te nazore, je večja kot se splošno domneva v Združenih državah.

Vedno smatra ameriške zahteve kot nevadno nesramnost, nihče pa ne pomisli na dejstvo, da bi postala Amerika, če bi se ugodilo tem zahtevam, druga največja mornariška sila na svetu in da bo Amerika v doglednem času povsem naravno zahtevala enakost z Anglijo.

Ministrski predsednik MacDonald je prav nasprotnec teh gromovnikov. On prav dobro ve, da bi Združene države lahko prekosile Anglijo v gradnji bojnih ladij in da bi Združene države to tudi storile, če bi jih Anglia dovolj proučevala.

TAFT, BIVŠI PREDSEDNIK PRECEJ BOLJŠI

Zdravniki pravijo, da je bivši predsednik in bivši načelnik najvišjega sodišča dobro pocival in da je boljši.

WASHINGTON, D. C., 5. februar. — William Howard Taft se uspešno boril s svojo boleznjijo. Možak, ki je opravil najvišjo službo v deželi, počival med blazinami ter se pozumno smehl. S tem kaže voljo, da hoče ozdraveti.

Zdravniki pravijo, da je njegovo stanje zelo opasno. Dolgo potovanje iz Ashville je bolezen še poslabšalo.

Sinoči je rekel, da mu je precej odleglo, ko je popoldne nekoliko spal.

Njegova krijevalna je tako ostabiljena, toda njegovo srce je še krepko.

Sej vrhovnega sodišča se ni več udeleževal izza smrti svojega brata, Taft ne trpi nikakih bolečin ter nimata nikake mrzelice. To so objavili njegovi zdravniki včeraj zvečer po daljšem posvetovanju.

Ob njegovem bolniškem postelji je neprestanoj njegova žena.

PROMATRANJE PRISELNIŠKEGA VPRAŠANJA

Poslanska zbornica bo imenovala poseben odbor, da preštudira priseljeniško vprašanje glede pripusta Mehikancev.

WASHINGTON, D. C., 5. februar. — Zbornični priseljeniški odbor bo poslal nekaj svojih članov, da premotre mehiški priseljeniški problem predno se bo odločil glede predloga, ki se sedaj na vrsti ter določajo, da bi bile vse dežele, ležeče zapadno od Združenih držav, podvržene kvotnim določbam.

Načelnik zborničnega komiteja je namignil, da so začeli o tem načrtu resno razmišljati.

Člani odbora bodo odšli v Južno Californijo, New Mexico, Colorado in Texas.

Na jugozapadnem delu Združenih držav je postala kontroverza glede vseljevanja Mehikancev precej počesa. Komitej je zaslišal več prič, ki so so v tem pogledu kako nasprotnovale.

Farmerji in drugi delodajalci želijo dobiti dovolj mehiških delavcev, da bi se delovali v delavskih organizacijah odločno proti temu.

HOOVER IN VPRASANJE HAITIJA

WASHINGTON, D. C., 5. februar. — Predsednik Hoover je objavil danes, da bo takoj imenoval komisijo, ki bo študirala problem, kako in kdaj uknati ameriške vojske v Haitiju. Predsednik upa, da bo imenoval takoj komisijo v teku enega tedna. Čeprav je rekel predsednik, da žele nekatere takoj pozvati vse vojske s Haitija, je vendar prepričan, da bi s tem škodoval haitškemu narodu.

DVA SMRTNO PONESRECILA

SUDSBURY, Ont., 5. februarja. — Petdeset ton kamenja je padlo včeraj na dva delavca ter ju zdrobilo v tukajšnjem rovu. Eden ponesrečenec, Krakwic, zavpušča vdovo v Jugoslavijo.

General Plutarco Calles je najbolj mogocen vinski mehiški predsednik, in udeležil se bo aktivno inavguracije. Bil je v službi vsa štiri leta, tekmo vsega predsedniškega termina.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo	v Italijo

<tbl_r cells="2" ix="2" maxcspan="1" maxrspan

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
516 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vejna, list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se bazi v postilji po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da natrejemo najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3875

HUGHES IN TAFT

Zvezno vrhovno sodišče je najvišje sodišče v deželi. Njega odločitve so končnoveljavne.

V sleditega ni treba posebej poudarjati, da mora predsednik dobro premisliti, komu poveri službo in čast najvišega zveznega sodnika.

Ker je W. H. Taft kot načelnik tega sodišča odstopil, je imenoval Hoover na njegovo mesto Charles Evansa Hughesa, moža izrednih zmožnosti in velikih izkušenj.

V sodišče ne prihaja kot novinec. Njega član je bil že šest let ter je leta 1916 odstopil, ko je kandidiral za predselniško mesto.

Tekom svojega uradovanja se je izkazal kot mož večike obzirnosti, vestnosti in znanja.

Posebno se je odlikoval pri reševanju ustavnih vprašanj, kajti Hughes velja za najboljšega poznavalca ustavnega prava.

Njegov iskustva se pa ne omejujejo le na njegovo delovanje v najvišjem sodišču.

Služil je dva termina kot governer newyorské države, bil je član konstituante, ki je revidirala ustavo države New York ter je predsedoval komisiji, ki je podvrgla naš državni upravni sistem temeljiti preiskavi.

V sledi svojih izrednih zmožnosti je bil imenovan članom stalnega mednarodnega razsodišča.

Njegovo imenovanje v najvišji urad, ki ga more dočeti ameriški jurist, se je zavrišilo v priznanje njegovih velikih vsestranskih zaslug.

Odstop dosedanjega načelnika zveznega najvišjega sodišča, William Howarda Tafta, je povzročil v deželi veliko poštost, kajti to dokazuje, da je njegovo zdravstveno stanje opasnejše kot se je splošno domnevalo.

S Taftom se je poslovila iz našega javnega življenja osebnost, ki je zavzemala v njem posebno in izrazito stališče.

Taft je bil v naši deželi edini človek, ki je vršil dve najvišji službi. Bil je predsednik Združenih držav, pozneje pa načelnik najvišjega zveznega sodišča.

O Taftu kot sodniku se lahko reče, da se v svojem juridičnem delu ni dal nikdar vplivati od političnih motivov in od nobenih zunanjih interesov.

Dasi se je njegovo stališče včasi zdele nekoliko preveč konservativno, ga je zavzemal vedno na podlagi svojega poštenega prepričanja v tolmačenju postav.

Vsega skupaj je bil v javni službi nad štirideset let.

Bil je sodnik, vojni tajnik, član filipinske komisije, governer Kube, predsednik Združenih držav itd.

Ta delavnost mu je razširila obzorje visoko nad povprečnostjo ter mu omogočila, da je izkazoval ameriškemu narodu izredno službo.

Rekordna putka.

Kanada si lasti kokoško plumbasne pasme, ki so jih nadeli posnosno ime "Lady Victorian" in ki je sposobna izleti celih 358 jajc na leto. Dokler ne bodo našli putke, ki bi izlegla na leto 359 jajc, ostane Viktorina nosilka svetovnega rekorda. Redijo jo na poskusni farmi pojedelske visoke sole v Saskatchewangu, kjer je vpisana pod oznako "Plymouth Rock pullet No. 440". Lady Victorian je namreč tako rekoč le nje-umetniško imo. Tako imenujejo profesorji in slišatelji omenjene visoke sole tega majhno, a vendar veliko, da celo največ kokoško v kokoški leghornskih pasme last vseugodovni. Če pa je majhno po posesti, si nikar ni treba mislit, da so tudi nje jajca majhna, nekakšna pridna fabrikantinja jas prepisne minimalne teže. Nje letna produkcija je znašala 351 kosov.

JUGOSLOVANSKA TRGOVINSKA MORNARICA

Jugoslovanska trgovinska mornarica se navlči težkočam in močni konkurenči tujih mornaric na globočino. Ta razvoj pa ni morda umetno pospešen, kajti država podpira le obalno plovbo, ki igra v pomorskom prometu zlasti pa v blagovnem prometu le podrejeno vlogo.

Po statistiki, ki jo je sestavil M. V. Kročić, pomorski referent v trgovinskem ministru, je koncem tekugega leta dosegla bruto-tonaža jugoslovanske trgovinske mornarice že 315,000 ton. Leta 1921. je bilo samo 124,600 bruto ton.

Jugoslovanske mornarice se je od prevrata, ko nam je bilo ob bivše avstro-oogrski trgovinske mornarice prislonjeno komaj nekaj nad 100,000 ton, potrojila. Ta razvoj trgovinske mornarice pa se vedno zaostaja za potrebami pomorskega prometa, kajti lani so izvozili na domačih ladijih komaj 23.9% (pred letnim 19.3%) vsega pomorskega izvoza. Zato pomorski krogci v zadnjem času z velikim zanimanjem sledijo delo na načrtu zakona o premijah za ladjevdelništvo, s katerim bi jugoslovanske ladjevdelnice dobile trdnejšo podlago. Z razvojem ladjevdelništva pa bi bili ustvarjeni novi ugodnejši pogoji za nadaljnji razvoj trgovinske mornarice.

ČEŠKI PARLAMENT IN ŽENSTVO

27. oktobra min. leta so na Čehoslovaškem volili državne poslane in senatorje. Skoro vse stranke so imele na svojih kandidatinskih listah tudi ženska imena, le ljudska (katoliška) stranka ne. Pred volitvami je nameč Zveza katoliških društev izjavila, da imajo žene mnogo drugih naših in ne bodo kandidirale. (Zanimivo je, da je kandidirala ljudska stranka pri volitvah leta 1925 na smrt bolno Rozpisalovo, ki je pa umrla prav tisti dan, ko je bila izvoljena za poslanko). V novem čehoslovaškem parlamentu je sedaj med 450 člani 14 žens, to so dobri 3 odstotki! Narodni Ženski Savez je nezadovoljen s tem izidom: v splošnem so se žene premalo zanimala za volitve, posebno v mestnih strankah. "Ženska Rada", savezno glasilo, je objavila članek: "Zakaj je tako malo žen na kandidatinskih listah?" Članarica odgovarja na to vprašanje, da zato, ker se vrše volilne priprave in borbe v takih oblikah in s takimi sredstvi, ki jih mora ženska dostojanstvenost oddanosti. Obenem svetuje ženam, naj bi baš radi tega vstopile v politične stranke, in bi s svojo prisotnostjo in meroval utlažile in opredelile politično življenje.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Na Koroškem je 398 soloobveznih otrok, ki šole sploh ne posečajo. Izmed teh je 171 popolnoma zdravih, počabiljnih je 227. So šolarji, ki izkušnje do 1100 popoldnevnih šolskih znamud. V koroški deželi je sedaj 1214 ljudskošolskih razredov, ki jih obiskuje 51,515 otrok. Poslanec Dr. Angerer je potožil v deželnem zboru, da se so šolske razmere na sploh tako poslabšale, da je danes koroška dežela v solstvu v državi na zadnjem mestu.

Najdenka.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Za trenutek sem re premisnila, če naj se ne zatečem k mojemu očetovskemu prijatelju, pastorju Sturm.

Tedaj se je Angela zginala, v največjemu razburjenju.

Pri kom ste rekli?

Pri pastorju Sturm! Ah, ljuba gospa, jaz ne poznam nikakega dobrotnnejšega in usmiljenjenečega človeka kot je pastor Sturm! Gaspol pastor je bil v vasi, kjer je tudi moj oče učitelj. On me je vzgojil ter kontirniral. Tako priljubljen in ugleden je bil, da je bila vsa občina šalostna, ko se je dal vpokojiti ter se nato preselil — moj brat je postal njegov naslednik.

Gospa Angela je sedela nepremično ter si podpirala glavo z roko. Skulala je zbrati svoje misli. Ta deklica, katero je sprejela iz usmiljenja, je poznala njene starše? Kakšen slučaj! Predno pa se je izrazilo, da morala čuti še naprej vso povest.

Zakaj pa ste se premislila?

Ker bi me pastor Sturm prav gotovo zopet spravil domov in te ga vendar nisem mogla storiti.

Zakaj?

Tekko je bilo Ebba govoriti naprej. Globoko je vzdihnila. Potreplejivo je čakala gospa Angela, držeča roko Ebbe v svoji ter jo polagoma gladila.

No, dete moje?

Milostljiva gospa... mladi grof v naši vasi me je ljubil — je pricela zopet Ebba z obotavljočim elasom... Bila sem na gradu kot doma. S kontesino Ingo sem se igrala že kot otroč... in ker sem mislila, da sem že njegova nevesta — kajti drugače bi ne bila nikdar tako lahko misljena —

Vse to vem, dete moje! Kaj pa naprej? Sicer si lahko mislim, kako je prišlo. Razlika v stanu... To je vpropastilo marsikatero prvo ljubezen! To se pogosto pripeti v življenju! To pa ni se najhujše! Prebolela boste...

Ebba je pritisnila svoj obraz na koleno Angele.

To ni se vse! Grof ni bil očaren. Kot svojega lastnega otroka me je imel na gradi Reinhagen!

Kje? — je vprašala Angela, zelo razburjena.

Da, v Reinhagenu! To je edini vas. Grad leži nekake četrte ure proč. Moj oče je bil učitelj tam. Ne, ne, moj oče! — Tresla se je ter izbruhnula v solze... — To je ravno! Učitelj sploh ni bil moj oče! — Jaz nimam nikakih pravih staršev! Kmalu po mojem rojstvu so me izpostavili! Nekega jutra je našel učitelj Lenc korbico na svojem vrtu — in jaz sem — le najdenka!

Globoko htenje je prišlo iz ust Angele. Zaman se je naslonila na zid. Kar je ravnokar silala, je bilo preveč presentativno. Njena samovoljava, katero je preikusila, je izginala vsprito tega prezenečenja!

Najdenka — — vi? — so sepečale njene ustnice brez glasu.

Ebba je pokleknila. Njen obraz se je skoro dotaknil tal.

Da, najdenka sem jaz! — je ponovila v samomučenem obupu, — najrevnejše vseh bitij!

Pred očmi Angele je plavala kot gosta megla. Ta deklica, katero je vzela k sebi iz usmiljenja, ki je takoj na prvi hip vzbudila njene simpatije, ta deklica je bila — — Najraje bi zakričala, a nikak glas ni prisel preko njenih ustnic. Z zaprtimi očmi je sedela na stolu. Roki sta ji viseli kot mrtvi navzdot. Vse njene misli so se zbirale v eno točko: — Našla si svojo hčerk! Svojo hčerk!

Ebba ni ušlo veliko ginenje, čeprav je vladala v sobi precejšnja tema.

To je tragika mojega življenja! — je rekla. — Jaz ne morem nič za to. Ali me milostna gospa zaničujete radi tega? — je prosila z genljivo poniznostjo. Morala si je razlagati razburjenje Angele na svoj lastni način. Da, kdor je izvedel za življensko zgodovino Ebbe, je moral priti kot fino čuteči človek iz ravnotežje in gospa Angela je imela vendar čuteče srce! Strah se je skoro lotil Ebbe.

Pripoveduj naprej! — je zašepatala Angels.

Ebba je nato sporočila o svoji srečni mladosti ter o ljubezni in skrbi, s katero so jo vrgajali v hiši učitelja in v gradu.

S kontesino Ingo sva bili skupaj deležni pouka in najino otroče prijateljstvo je trajalo nepoteno naprej. Grof in grofica Reinhagen sta bila zelo dobrohotna napram meni, čeprav sem bila le najdenka!

In kako ste izvedela to? — je zašepatala Angela, skoro brez glasu. — Ali so se starši pozneje mogoče oglasili?

Moji starši!

Trpki ton, s katerim je izgovorila Ebba te besede, je naravnost prerezal srce Angele.

Moji starši — Ti so skrbno izbrisali vsako sled! V šoli mi je zaklicala neka součenka, ki se je prepričala z menoj, porogljivo besedo: Najdenka! Takrat sem bila starši nekako devet let! Moja otroška leta mi je z tem zastupila in kot Izgnanko, izobčenko sem se čutila, čeprav so si moji starši, pastor Sturm in gospoda na gradu prizadevali na vse kriptje, da bi pozabilo eno grdo besedo! Beseda pa je ostala ter žrla naprej. Vsaj vsem, da sem bila krščansko krščena. V košarici, v kateri so me izpostavili, se je nahajal listek, napisan na stroj, kjer se je glasilo, da so me krstili na ime Ebba in da sem vsled tega zakonski otrok. Moji starši so morali biti tudi bogati, kajti v pismu je ležalo dosti denarja kot je bilo potrebno za mojo vzgojo!

Globoko in mučno stokanje Angele je napotilo Ebbo, da je prestrrena prenehala s svojim poročilom.

Ali se slabo počuti, milostna gospa? — je vprašala Ebba, ki se je takoj prestrašila. Postalo je popolnoma temno. Ničesar ni bilo mogče več videti. Hotela je skočiti na noge, da napravi luč, a Angela jo je trdno pridržala z roko.

Nikake luč! Meni je popolnoma dobro! Pridite nekoliko bližje k meni. Rada bi vas opipala!

Angela je položila svoji roki krog ramen Ebbe ter jo privila bolj tesno k sebi.

Ubogo, ljubo, draga dete! Govorite naprej ter mi povejte vse, tudi o svoji ljubezni!

Ebba je pričela pripovedovati, kajti vesela je bila, da se enkrat lahko ispove sočutni duši. Pripovedovala je, kako jo je Hanno ljubil in kako je mislila, da je njegova nevesta! Nato je prišlo anonimno pismo na Kristela in kako je konečno zapazila, da jo hoče Hanno le kot ljublico!

Ebba je pritisnila svoj zardeli obraz proti ramenu Angele ter vzkliknila:

Ah, kako sem se čutila ponizano! Jaz ljubim Hanno-ja tako, da ga ne morem pozabiti in to je ravno moja bolest! Sedaj uvidim: — Najdenka se ne more poročiti z grofom. On mora dobiti ženo, ki bo odgovarjala njegovemu stanu! Ah, če bi me moja mati pustila mirno umreti mesto, da me izpostavi kot garjevo mačko! Ne, s to so ljudje bolj usmiljeni — vtopejo!

Gospa Angela se je stresla, — otrok!

(Dalej pripovednje.)

DRUŽINSKO IN POROČNO PRAVO ŽENE V SOVJET- SKI RUSIJI

Kljub ogromnemu nameščenju žen v Rusiji in zapadni Evropi je vendar pretečnemu številu ženstva družina in gospodinjstvo še vedno najprimernejše torisce za delo.

Kakšne pravice ima žena v družini in zakonu na Ruskem? Glavno nočelo družinskega in zakonskega sovjetskega prava je ukinjenje vsaktere neenakosti.

Ko se ženska omoti, lahko obdrži svoj dekliški primerek, ako želi. Zakona sama izjavita, če hočeta imeti skupni primerek, ženin ali možev. Ali pa obdržati vsak svojega. Ako je žena inozemka, obdrži v zakonu svoje prejšnje državljanstvo. Zakon ne omejuje državljanstva. Zakon je občina ali popolnoma svobodna v svojem poklicu in delu. Po zakonu ni žena prisiljena, da bi morala iti za možem, če se preseči drugam. Če eden zakonc na spremeni bivališče, ni drugi dolžan iti za njim.

Imetje, katero je imel mož ali žena pred poroko, ostane tudi v začetu lastnina dotednega; le ono premoženje, ki sta si ga v zakonu skupno pridobila, postane skupna last. Če pride med možem in ženo do spora, tedaj določi sodnija vsakemu svoj del. Žena ima pravico do skupnega imetja, tudi če ni imela vsaj vojnih lastnih dohodkov ali plače in se je bavila samo z gospodinjstvom.

Razen tega ima oni zakone, ki je nesposoben za delo ali je karkoli obubožal, pravico, da ga mora vzdrževati drugi.

Posebnost zakonskega prava v Sovjetski Uniji je svoboda za ločitev. Po tozadnjem zakonu se zakon lahko razveljavlja na željo obeh zakoncov in tudi na željo same ene.

Prvo leto, ko je stopil ta zakon v veljavo, je bilo število ločitev jako veliko; to, pravijo, radi tega, ker je bilo že pred objavo tega zakona mnogo ločitev in so jih potem le legalizirali. Vsa naslednja leto pa je bilo število veliko nižje, mnogo nižje nego v Ujedinjenih državah! Rusi hočajo s statistiko dokazati, da svoboda v zakonu ne ruši zakona, nego ga celo krepi, ker možnost, da se zakon tako lahko razveljavlja, celo šili zakone, da se z veljo spoštevajo, nališpane kakor evropska dekleta. Policija jih pa nadzoruje, da se ne vsiljujejo gostom in da ne občujejo z njimi niti izven lokalov, v katerih so zaposlene.

Druge vesti o življenju ruske žene pod novimi zakoni pa zopet pričajo, kako silno je radi te svobode padla morala žene in družine.

DOMACA ZDRAVILA

V zalogi imata jedilne dišave, Knalpovo jedilno kavo in importirana domaća zdravila, katera priporoča mgr. Knajp v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

štite po brezplačni ceniku, v katerejem je natančno popisana vsaka rastlina na kaj se rabí.

MATI. PEZZIR

Boks 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

Vsakovrstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVEŠTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri “GLAS NARODA”

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TESEN

PRVI IZLET LETA 1930

V JUGOSLAVIJO

PRIREDI DOBROZNANA

Sakser State Bank

na Cunardovem najhitrejšem ekspresnem
parniku

MAURETANIA

odplije iz New Yorka preko Cherbourga

30. aprila

Potnikom, ki se bodo udeležili tega izleta, je zajamčena pejetna vožnja od začetka do konca. Udobni, čisti prostori, izborna dočna kuhinja in dosti zabave. Oglejte si medpotoma Partiz.

TUDI TEDENSKA ODPLUTJA Z

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

8 dni do Jugoslavije

TAKO SI ZAJAMČITE PROSTORE

Vprašajte pri:

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

25 Broadway New York

CUNARD LINE

15. FEBRUARJA — 22. MARCA

26. APRILA

8. MARCA — 16. APRILA

15. MAJA

SATURNIA

15. FEBRUARJA — 22. MARCA

26. APRILA

8. MARCA — 16. APRILA

15. MAJA

VULCANIA

15. MARCA — 16. APRILA

15. MAJA

COSULICH LINE

17 Battery Place, New York

15. MARCA — 16. APRILA

15. MAJA

15. MARCA — 16. APRILA

15. MAJA